

Arhitectura Greco-Romana – curs 3

1. Arhitectura greaca

Inceputurile arhitecturii grecesti se intalnesc in Creta.

a. Creta.

Principala constructie arhitecturala este palatul suveranului, a carui incaperi erau grupate in jurul unei curti central.

Ex. Palatul din Cnossos, construit în 1500 î.Hr., era alcătuit din peste 1000 de camere, situate la etaje diferite, beneficiind de alimentare cu apă prin apeducte, de sisteme sanitare și de canalizare. Palatul cretan nu are aspect de fortăreață precum cel mesopotamian, deoarece primejdia invaziilor exterioare era mai mică. Din acest motiv, accentul nu cade pe zidurile de fortificație, ci pe deschiderea către peisaj și pe confort.

Palatul din Knossos Interior

b. Micene

Palatele erau fortificate, înconjurate de ziduri groase din blocuri de piatră nefasonată (ziduri ciclopice) și prevăzute cu turnuri de apărare. În interior aveau o cameră centrală, numită megaron, care era o sală de mari dimensiuni. Megaronul va fi preluat de greci în construcția templelor.

Exemple: palatele de la Micene și Tirint.

Mormintele miceniene sunt de formă circulară și acoperite cu o cupolă. Cele ale familiilor bogate puteau avea un diametru și de peste 10 m.

Exemplu: mormintele regale de la Micene (mormântul lui Atreu).

c. Troia

Așezările din Troia sunt dominate de construcțiile de tip megaron. Ca material de construcție se utiliza piatra, cărămida crudă sau lemn, iar din sec. VII se folosește marmura.

Templele se înaltau pe coloane care puteau fi :

-Dorice : robuste, cu forme puternice, decoratii sobre;

-Ionice : mai suple, cu linii mai rotunjite, mai bogat decorate si mai elegante;

- Corintice : bogat decorate, asemeni unui cos cu plante, spectaculoase;

DORIC

IONIC

CORINTHIAN

Templul lui Hefaistos

Edificii ale grecilor :

-**agora** : piata publica, centru spiritual, juridic, politic, commercial

- **teatrul** : loc public destinat spectacolelor, ocupa un loc important in lumea greaca, aici aveau loc reprezentatii ale tragediilor si comediilor antice, spectacolele aveau loc de 2 ori pe an , primavara si toamna, in cinstea zeului Dionysos; cei mai cunoscuti autori de tragedii antice sunt Eschil , Sofocle, Euripide iar de comedii Aristofan, prezinta teme mitologice.

-stadionul : loc public destinat intrecerilor sportive si olimpiadelor

-biblioteca

2. Arhitectura romana

Romanii au introdus materiale noi ca cimentul. Structura clădirilor romane se baza pe bolțile și zidurile de piatră și beton, și nu pe sisteme cu stâlpi și grinzi ca la arhitectura greacă. Bolta și cupolele le-au permis romanilor să zidească spații mai mari, fără a folosi stâlpii de susținere intermediari. Romanii au inițiat utilizarea amestecului de beton în construcții, fabricat din var, moloz, apă și cenușă vulcanică, acoperind suprafețe mari. Acesta a permis dezvoltarea construcțiilor la o scară nemaiîntâlnită până atunci realizându-se clădiri monumentale ca: Panteonul, Colosseumul.

Construcțiile se realizează mai rapid și au mai multă stabilitate. Așezările romane se construiau după un plan de sistematizare în formă rectangulară, în jurul a două drumuri largi care formau axele nord-sud și est-vest. Forumul, predecesorul pieței publice, era construit pe agora grecească și se afla la intersecția dintre aceste două drumuri, fiind înconjurat de clădiri publice, de exemplu, basilici (săli de judecată și activități comerciale), temple și arce de triumf. Statul deținea monopol asupra materialelor de construcții. Fabricarea cărămizilor se desfășura în cărămidăriile statului, iar armata suporta cheltuielile pentru construirea clădirilor civile. Drumurile și podurile care străbăteau imperiul au permis circulația rapidă a bunurilor, informațiilor și trupelor. Vila romană, cu grădini, terase și coloane, ilustrează situația materială înfloritoare a romanilor.

Cupola Panteonului

Tipurile de construcții:

-forumul: centrul orașului, locul unde se adună toți locuitorii cetății; exemple: cele ridicate de Cezar, Augustus, Traian, Nerva, Vespasian;

-bazilica: construcții de mari dimensiuni unde au loc adunări publice, ședințele Senatului; exemple: Bazilica Æmilia, Ulpia, Giulia;

-teatrul, amfiteatrul, odeonul, stadionul, ciroul: edificii destinate distracției; exemple: Colosseum, Teatrul lui Marcellus, amfiteatrele din Arles, Nîmes, Verona;

Teatru

Colosseum

-termele (băile publice): termele lui Agrippa, Caracalla, Dioclețian și Constantin cel Mare;

Baie publica

-monumente comemorative: erau ridicate nu numai în cinstea unor eroi, ci și pentru a glorifica împăratul; exemple: arcurile de triumf ale împăraților Septimiu Sever, Titus, Traian, Constantin, columna lui Traian, monumentul triumfal Tropaeum Traiani (de la Adamclisi, Constanța);

Arcul lui Titus

Columna lui Traian

-locuințele: cele de la oraș se numeau "vila urbană", iar cele de la țară, "vila rustică";
exemple: casele din Pompei și Herculaneum;

-palatele imperiale, care devin foarte numeroase în perioada imperiului; exemple:
Palatul Flavilor, Palatul lui Dioclețian;

-templele: pot fi închinat unui zeu sau mai multor zei; exemple: Pantheonul, templul
Vestei, templul lui Jupiter;

-canale și apeducte, necesare alimentării cu apă a orașelor aflate în plină expansiune
(exemplu: canalizarea Romei antice);

Apeduct

-poduri, care asigurau legătura între diferitele regiuni ale unui vast imperiu; exemple:
Podul din Alcántara (Toledo);

Pod roman

-construcții militare; exemple: Castrul roman Apulum din Alba Iulia.